

Bijlage Prestaties Pleegzorgaanbieder

De tweede component van het tarief pleegzorg omvat de taken of prestaties die iedere pleegzorgaanbieder uitvoert voor de pleegzorg, waaronder een aantal wettelijke taken zoals de begeleiding van de jeugdige, de pleegouder en de ouders.

Prestaties van de pleegzorgaanbieder, verdeeld naar cliëntgebonden hulpverlening en randvoorwaardelijke activiteiten:

Cliëntgebonden hulpverlening

Hulpverlening aan ouders en kind

- Begeleiding van de ouders, inclusief opstellen en evalueren hulpverleningsplan
- Begeleiding van de jeugdige
- Uitvoeren van veiligheidschecks
- Contacten met school/derden/netwerk
- Initiëren en/of coördineren jeugdhulp op maat (specifiek aanbod op maat)
- Afstemming en verantwoording 'toeleider' (wijk/buurtteam, huisarts/jeugdarts of gecertificeerde instelling)
- Inzet t.b.v. opvoedbesluit / toekomstperspectief pleegkind in samenspraak met diverse betrokkenen en eventuele rapportage aan Kinderrechter
- Inzet werkbegeleider en gedragswetenschapper

Begeleiden van pleegouders

- Begeleiding van de pleegouders, inclusief samenstellen van pleegcontract en opstellen en evalueren pleegouderbegeleidingsplan
- Uitvoeren van veiligheidschecks
- Begeleiden en ondersteunen van contact ouders-pleegouders
- Uitvoeren van netwerkonderzoeken in geval van netwerkpleegzorg
- Inzet (evidenced based) methodieken t.b.v. gezonde ontwikkeling van het pleegkind
- Inzet werkbegeleider en gedragswetenschapper

Randvoorwaardelijke activiteiten

- PR en werving van pleegouders
- Voorbereiding & screening aspirant pleegouders
- Training en deskundigheidsbevordering van pleegouders
- Voorlichting met betrekking tot juridische en financiële thema's
- Uitvoering plaatsingsproces waaronder matching (koppeling jeugdige-pleegouders)
- Meting en verantwoording op basis van wettelijke vereiste ten aanzien van de basisset outcome-criteria¹: doelrealisatie, pleegoudertevredenheid, cliënttevredenheid en voorkomen breakdown
- Administratieve taken: betaling pleegouders (incl. toeslagen en bijzondere kosten), verzekeringen pleegkind, dossiervorming et cetera
- Afspraken en administratieve taken rondom bovenregionale plaatsingen

---

¹ Gemeenten zijn per 1 januari 2015 wettelijk verplicht om aan te geven welke outcome-criteria zij voor jeugdhulpvoorzieningen hanteren. Begin juni is een gezamenlijke basisset outcome-criteria voor jeugdhulp gepubliceerd op de website voordejeugd.nl. Dit is een handreiking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten (KING), het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) en de ministeries van Veiligheid en Justitie (V&J) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aan gemeenten en aanbieders van jeugdhulp.

Algemene overhead, zoals apparaatskosten en centrale diensten, maakt integraal onderdeel uit van de genoemde posten.

Toelichting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend pleegzorgaanbod, zo is wettelijk bepaald. Dit pleegzorgaanbod wordt uitgevoerd door de pleegzorgaanbieder, een jeugdhulpaanbieder die pleegzorg biedt (art. 1.1 Jeugdwet). Een groot aantal taken die in het kader van de uitvoering van pleegzorg door de pleegzorgaanbieder worden uitgevoerd - en dus moeten worden bekostigd - zijn in de Jeugdwet als verplichtend verankerd. Dit betreft zowel jeugdhulp inhoudelijke taken als organisatorische zaken. Denk hierbij aan het instellen van een pleegouderraad, het realiseren van pleegouderbetrokkenheid en het uitvoeren van een klachtenregeling.

In de Modelovereenkomst pleegzorg en het bijbehorende Programma van Eisen zijn de kwalitatieve en kwantitatieve eisen voor de uitvoering van pleegzorg doorvertaald naar de pleegzorgaanbieder, voor zover deze eisen jegens de pleegzorgaanbieder niet al een wettelijke grondslag kenden. Zo is bepaald dat de pleegzorgaanbieder op zodanige wijze georganiseerd is dat hij verantwoorde zorg verleent en handelt in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid, onder andere voortvloeiende uit de voor hem of haar geldende professionele standaard. Daarnaast is de pleegzorgaanbieder verantwoordelijk voor de randvoorwaarden en facilitering van goed pleegouderschap. Voorts is opgenomen dat de pleegzorgaanbieder voldoet aan alle (kwaliteits)eisen zoals zijn neergelegd in Hoofdstuk vijf van de Jeugdwet en overige in het Programma van Eisen beschreven eisen. Wat betreft het proces van voorbereiding en screening van aspirant pleegouders, zowel netwerkpleegouders als bestandspleegouders, geldt dat dit proces wordt uitgevoerd op basis van het Kwaliteitskader Voorbereiding en screening aspirant pleegouders. Tot slot geldt dat de pleegzorgaanbieder bij de uitvoering van een plaatsing van een jeugdige in een pleeggezin de bepalingen uit het Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg in acht neemt.

Verder zijn er bredere ontwikkelingen die directe gevolgen hebben voor de (kosten van) pleegzorg, zoals het programma professionalisering: beroepsregistratie en richtlijnontwikkeling.

Het is van belang dat gemeenten bij de inkoop en financiering van pleegzorg rekening houden met bovengenoemde (kwaliteits)eisen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met een aantal bijkomende, belangrijke factoren:

- Kern van de pleegzorg en het daarbij behorende pleegzorgaanbod vormen maatwerk en flexibiliteit (lichte zorg indien mogelijk; intensiveren als nodig). Dat maakt dat de inzet van de pleegzorgaanbieder per pleegkind fors kan fluctueren. Dit vraagt om een basisvolume aan kwalitatieve basis- en specialistische jeugdhulp om snel te kunnen schakelen en zorg op maat de kunnen bieden aan het pleegkind, diens ouders en ondersteuning aan pleegouders (niet zijnde cliënt, maar als vrijwillig hulpverlener) om deze in staat te stellen de zorg voor het pleegkind goed te kunnen uitoefenen.
- Voor een goede match van een pleegkind met een pleeggezin zijn drie tot vijf pleeggezinnen nodig. Het aanbod moet dus groter zijn om de vraag naar pleegzorg op passende wijze tegemoet te komen. Dit vraagt een investering van pleegzorgaanbieders in de werving van pleegouders en in de matching van pleegkind met pleeggezin.
- De uitvoeringspraktijk heeft geleerd dat er een bepaalde schaalgrootte noodzakelijk is om goede pleegzorg te kunnen bieden. Op deze minimale schaal is het mogelijk om een aantal pleegzorg-specifieke taken goed en efficiënt te organiseren. Denk bijvoorbeeld aan de voorbereiding & screening en de matching maar ook de deskundigheidsbevordering van alle pleegouders.
- Hoewel pleegzorg een relatief goedkope vorm van jeugdhulp is, heeft de wettelijke verankering van continuïteit van pleegzorg behoorlijke (financiële) consequenties, aangezien een groot deel van

de pleegzorgplaatsingen langdurig (tot meerderjarigheid) is.

- De pleegzorgpraktijk is zeer divers. Achtergronden en problematiek van pleegkinderen zijn zeer uiteenlopend, begeleidingsvragen van ouders en pleegouders variëren sterk, familieverhoudingen bij netwerkplaatsingen verschillen, mogelijkheden van pleegouders en hun gezinnen zijn uniek et cetera.
- Daarnaast hebben de praktijk en wetenschap de pleegzorgsector geleerd dat het spoedig vaststellen van het perspectief van een pleegkind van groot belang is voor de ontwikkeling van het kind en de kans van slagen van de pleegzorgplaatsing. Hiervoor is zorgvuldigheid en deskundigheid noodzakelijk.
- Het perspectief van de plaatsing maakt de inzet van begeleiding en eventuele extra jeugdhulp sterk afhankelijk van de specifieke situatie en de fase waarin deze zich bevindt. Een gedetailleerde uitsplitsing van de begeleidingsinzet bijvoorbeeld is niet reëel, want de begeleiding is altijd maatwerk.

De taken van de pleegzorgaanbieder zijn in dit document vertaald naar prestaties. Deze prestaties, verdeeld naar cliëntgebonden hulpverlening en randvoorwaardelijke activiteiten, vormen een geheel waarmee de pleegzorgaanbieder haar taken op kwalitatief verantwoorde wijze kan uitvoeren. Dit geheel van prestaties is geen keuzemenu waarin kan worden geschrapt; alle prestaties houden verband met elkaar. Ze zijn daarbij ook niet altijd één op één te relateren aan één casus of één pleegzorgplaatsing. Om een taak te kunnen uitvoeren is een bepaalde basisinvestering en/of schaalgrootte nodig.

De verschillende prestaties van de pleegzorgaanbieder zijn dus sterk verbonden aan en met elkaar. Zonder voortdurende werving en voorbereiding van pleegouders, deskundigheidsbevordering en ondersteuning op juridische en financiële thema's -die vaak onderdeel zijn van de begeleiding- is het zorgvuldig plaatsen van pleegkinderen onmogelijk

Het proces van werving, voorbereiding en matching vraagt een intensieve samenwerking en terugkoppeling met de begeleidingspraktijk om aspirant pleegouders adequaat voor te bereiden op het pleegouderschap, deskundigheidsbevordering van pleegouders goed in te richten, in te spelen op oorzaken van breakdown, eenduidigheid naar pleegouders te bieden et cetera.

Overleg met cliënten, pleegouders, ouders en medewerkers levert regelmatig de conclusie op dat flexibiliteit en maatwerk van groot belang is en dat die gehandhaafd moeten blijven.

De vergoeding voor uitvoering van de prestaties door de pleegzorgaanbieder bedraagt gemiddeld € 7.000,- per plaatsing per jaar wat gemiddeld 50% van de kosten voor pleegzorg bedraagt. De informatie op basis waarvan dit bedrag is opgenomen in deze inkoophandreiking is afkomstig van Jeugdzorg Nederland en gebaseerd op een inventarisatie onder de pleegzorgaanbieders, op basis van de huidige uitvoering van pleegzorg.